

ساده ساز حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران

همراه با نظرات تفسیری شورای نگهبان

www.ketab.lil

دکتر صادق علیخانی

عضو هیئت علمی دانشگاه و وکیل دادگستری

دکتر امیر حسین مشکانی

مدرس دانشگاه

نوان قراردادی : ایران. قانون اساسی (جمهوری اسلامی)
ایران. قوانین و احکام
Iran. Laws, etc
عنوان و نام : ساده ساز حقوق اساسی همراه با نظریات تفسیری شورای
پدیاور نگهبان/صادق علیخانی، امیرحسین مشکانی.
مشخصات نشر : تهران: حقوق یار، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری : ۱۸۴ص.
شابک : 978-622-7220-21-6
وضعیت فهرست : فنیپا
نویسی :
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۸۳ - ۱۸۴.
موضوع : ایران. قانون اساسی (جمهوری اسلامی)
موضوع : حقوق اساسی -- ایران
موضوع : Constitutional law -- Iran
شناسه افزوده : علیخانی، صادق، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده : مشکانی، امیرحسین، ۱۳۶۳ -
رده بندی کنگره : ۵۱۳۶۸ / ۵۸ / KMH۲۰۶۴
رده بندی دیویی : ۵۵۰۲۳ / ۳۴۲
شماره کتابشناسی : ۸۴۲۴۲۳۴
ملی :
اطلاعات رکورد : فنیپا
کتابشناسی :

ساده ساز حقوق اساسی

(همراه با نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان)
دکتر صادق علیخانی - دکتر امیر حسین مشکانی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

انتشارات: حقوق یار

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای ناشر محفوظ

ISBN: 978-622-7220-21-6

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۲۰-۲۱-۶

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر جنوبی، خیابان روانمهر،

بن بست دولت شاهی، پلاک ۱ واحد ۱، انتشارات حقوق یار

فروشگاه الکترونیکی: www.hoghyaar.com

تلفن تماس: ۶۶۹۵۲۰۷۳-۶۶۹۷۷۷۸۴-۶۶۴۰۶۲۸۵، ۸۷

فکس: ۶۶۴۹۲۲۹۵

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۵
بخش مقدماتی.....	۱۷
بند اول: ماهیت حاکمیت.....	۱۸
اول: حاکمیت الهی.....	۱۸
دوم: حاکمیت ملی و مردمی.....	۱۸
بند دوم: شکل حکومت.....	۱۸
اول: تفکیک قوای سه گانه.....	۱۸
دوم: نظارت رهبری بر قوای سه گانه.....	۱۹
سوم: نهادهای خاص در اعمال حاکمیت.....	۱۹
بند سوم: مسائل مشترک قوای سه گانه.....	۱۹
اول: روابط قوای سه گانه و حدود استقلال آنها.....	۲۰
الف: نفوذ و اقتدار قوه مقننه.....	۲۰
ب: نفوذ و اقتدار قوه قضائیه.....	۲۲
ج: نفوذ و اقتدار قوه مجریه.....	۲۲
دوم: ممنوعیت جمع مشاغل.....	۲۲
الف: موارد ممنوعیت.....	۲۳
ب: موارد استثنای ممنوعیت.....	۲۴
ج: ضمانت اجرای ممنوعیت.....	۲۴
فصل اول: رهبری.....	۲۷
بخش اول: کلیات.....	۲۷
بند اول: رهبری در اسلام.....	۲۷
اول: حکایات رهبری در قرآن.....	۲۷
دوم: رهبری مسلمانان.....	۲۷
سوم: رهبری پیامبر و حضرت علی (علیه السلام).....	۲۸
بند دوم: رهبری در زمان غیبت.....	۲۸
اول: طرح قضیه رهبری.....	۲۸

۲۸	دوم: رهبری علمای دین
۲۸	الف: دیدگاههای مربوط به دین و سیاست
۲۸	ب: مبنای اثبات ولی فقیه
۲۹	سوم: تعیین ولی فقیه به رهبری
۲۹	الف: اوصاف رهبری
۲۹	ب: چگونگی تعیین رهبر
۳۰	بند سوم: رهبری در قانون اساسی
۳۰	اول: از رهبری انقلاب تا طرح ولایت فقیه
۳۰	دوم: شرایط و صفات رهبر
۳۱	سوم: تعیین رهبری
۳۱	الف: طرح مطلب
۳۱	ب: خبرگان رهبری
۳۲	ج: انتخاب رهبر
۳۳	چهارم: موقعیت رهبری
۳۳	الف: موقعیت رسمی
۳۴	ب: موقعیت شخصی
۳۴	پنجم: مسئولیت‌های رهبری
۳۴	الف: مسئولیت سیاسی
۳۴	ب: مسئولیت مالی و حقوقی
۳۵	ششم: جانشینی رهبری
۳۵	الف: تفویض اختیار
۳۵	ب: توقف و پایان رهبری
۳۶	بخش دوم: وظایف و اختیارات رهبری
۳۷	بند اول: بحث ولایت مطلقه فقیه
۳۷	اول: دیدگاه‌های فقهی گذشته
۳۹	دوم: طرح ولایت مطلقه در نظام جمهوری اسلامی ایران
۳۹	سوم: بررسی حقوقی ولایت مطلقه فقیه
۴۰	چهارم: استنباط حقوقی از فتوای امام خمینی (ره)
۴۱	بند دوم: وظایف و اختیارات رهبری در اداره عالی کشور
۴۱	اول: در سیاست‌های کلی نظام
۴۲	دوم: فرمان همه پرسی
۴۲	سوم: نظارت بر صدا و سیما
۴۳	چهارم: حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه گانه
۴۳	پنجم: حل معضلات نظام از طریق مجمع تشخیص مصلحت نظام
۴۳	بند سوم: وظایف و اختیارات رهبری در قوای سه گانه

مقدمه

با توجه به اهمیت درس حقوق اساسی در مقطع کارشناسی برای دانشجویان حقوق و علوم سیاسی و جایگاه این درس برای آزمون مقطع کارشناسی ارشد و آزمون وکالت بر آن شدیم که این درس را بصورت روان و آسان برای دانشجویان تدوین و گردآوری نمود و سعی بوده است که نکات قابل تأمل و حساس درس استخراج شده و به صورت طبقه بندی ارائه گردد. به دلیل مسائل مختلفی که در حقوق اساسی مطرح می شود تمرکز این درس بر روی روابط بین قوا و کارکرد و اهمیت قوای سه گانه در نظام جمهوری اسلامی ایران می باشد. بسیاری از مباحث باید از فراز پیچیدگی های حقوقی با زبانی آسان و روان بیان گردد تا به فهم موضوع توسط خوانندگان و دانشجویان کمک نماید. در این کتاب بر آن هستیم که تلاش های قانون گذاران را در تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به عنوان مهمترین سند حقوقی و سیاسی در ایران در جهت حفظ حقوق و آزادی های شهروندان و تضمین تحدید قدرت را نشان دهیم. به دلیل این که در قانون اساسی ایران همواره به شأن و کرامت انسانی افراد توجهی خاص داشته است و در فصل سوم قانون اساسی ایران در فصل مربوط به حقوق ملت به خوبی به این مسائل اشاره شده است.

برای پرهیز از اطاله کلام باید بیان داشت که در کتاب پیش رو تلاش بر آن شده است که با رعایت اصل خلاصه نویسی و همچنین از حجیم شدن غیر ضروری کتاب به صورت فهرست وار خلاصه و مفید به تبیین مبانی، برداشتها و بسط مفاهیم و اصطلاحات در قانون اساسی پرداخته شود و تا حدود زیادی به فراخور بحث در تطبیق قانون اساسی مصوب سال ۱۳۵۸ با قانون اساسی مصوب سال ۱۳۶۸ اقدام شده است. در نگارش مطالب کتاب سعی شده است مواردی که در آزمون وکالت مؤثر است، بیان گردد. در اینجا لازم به

ذکر است که از جناب آقای رسول پارساراد از دانشجویان خوش آتیه نیز تشکر و تقدیر نمایم.

در پایان به لحاظ کاستی‌های فراوان در این نوشته از اساتید و خوانندگان دقیق و صاحب معرفت صمیمانه تقاضا مندیم که با ارائه نظرات و انتقادات سازنده خود، مؤلفین را رهین منت خویش قرار دهند.